

Najnovije vesti

Dobro došli na nedeljni brifing za medije Specijalizovanih veća Kosova na kome želimo da vam damo pregled aktuelnih vesti o aktivnostima suda i pružimo priliku da postavljate pitanja.

Zbog opravdanih humanitarnih razloga, pretresni panel je naložio Sekretarijatu da organizuje posetu pod nadzorom za gosp. Krasnićija kako bi se sastao sa porodicom na Kosovu. Optuženi i dalje ima status pritvorenika Specijalizovanih veća, a u organizaciji ove posete Specijalizovanim većima Kosova podršku pružaju EULEKS i kosovska policija.

Dana 3. oktobra 2024, predsednica Trendafilova dodelila je panelu Ustavnog suda na rešavanje zahtev Saljiha Mustafe za ocenu ustavnosti od 27. septembra. U tom zahtevu, g. Mustafa, između ostalog, tvrdi da je Vrhovni sud povredio njegova ustavna prava time što je zastupniku žrtava odobrio da se izjasni o njegovom zahtevu za zaštitu zakonitosti i time što je zaključio da zakon SFRJ iz 1976. godine nije merodavan za određivanje raspona kazne. Pored toga, g. Mustafa je tražio da se njegov predmet vrati nadležnom panelu na ponovno suđenje. Panel Ustavnog suda čine sudije Vidar Stensland, Rumen Nenkov i Romina Inkuti.

Dana 4. oktobra pretresni panel naložio je da se Hadžiju Šalji i Sabitu Januziju produži pritvor. U slučaju Hadžija Šalje, panel je bio mišljenja da postoji opasnost od bekstva i pored toga zaključio da u vezi sa obojicom optuženih i dalje postoji opasnost da će ometati tok postupka ili izvršiti nova krivična dela. Konkretnije, panel je zaključio da bi obojica optuženih mogla da imaju motiv, sredstva i priliku da vrše pritisak na svedoka 1 kako bi ga odvratili od učešća u postupku ili na drugi način manipulirali dokazima. Pored toga, panel je smatrao da činjenica da suđenje uskoro počinje i da optuženi, zahvaljujući kontinuiranom obelodanjivanju, imaju pristupa sve većem broju informacija vezanih za osetljive svedoke, predstavlja važan faktor u ocenjivanju mogućnosti da optuženi ometaju tok postupka. Panel je zaključio da se samo u okviru sistema nadzora komunikacija u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća komunikacije optuženih mogu ograničiti tako da se pomenute opasnosti dovoljno umanje.

U predmetu protiv Sabita Januzija, Ismeta Bahtijarija i Hadžija Šalje, pretresni panel je 7. i 8. oktobra održao konferenciju za pripremu suđenja na kojoj se razgovaralo o svim pitanjima koja se moraju rešiti kako bi suđenje što pre počelo. Na konferenciji je bilo reči o istragama, očekivanim dokazima i obelodanjivanju, nakon čega je panel 8. oktobra izdao nekoliko usmenih naloga.

Timovi odbrane g. Šalje i g. Bahtijarija potvrdili su panelu da su spremni i na raspolaganju za početak suđenja, planiran za petak, 8. novembra 2024, kao i za nastavak suđenja od 11. do 15. novembra. Panel je doneo odluku da, u slučaju da branilac g. Januzija ne bude mogao da prisustvuje nekoj od tih sednica, g. Januzija može da zastupa njegov kobračilac.

Panel je pozvao timove odbrane da, ukoliko žele, najkasnije do srede, 16. oktobra, podnesu pismena izjašnjenja o predlozima Specijalizovanog tužilaštva o dokazima koji se nude na usvajanje bez posredstva svedoka i njihovoj dopuštenosti, o javnoj prirodi postupka i pravičnosti i ekspeditivnosti suđenja. Panel je pozvao odbranu da u istom roku dostavi izjašnjenje o praksi pripreme svedoka za svedočenje.

Panel je naložio tužilaštvu da do 15. oktobra, pored najavljenih svedoka, podnese zahteve za usvajanje i drugih dokaza, a odbrani da odgovor na takve zahteve podnese do 22. oktobra. Kao rok za podnošenje eventualnog odgovora tužilaštva određen je 25. oktobar 2024.

Pored toga, panel je naložio timovima odbrane da do 4. novembra podnesu spiskove svojih svedoka. U spiskovima, između ostalog, treba navesti: procenu ukupnog vremena potrebnog za izvođenje dokaza svakog tima odbrane ponaosob; ukupan broj svedoka, za koje se očekuje da će svedočiti u korist svakog od optuženih, uključujući podatak da li će i sam optuženi pristupiti kao svedok; sažet prikaz činjenica o kojima se očekuje da svaki svedok svedoči; navode u optužnici o kojima će svaki svedok svedočiti, uključujući i naznaku o konkretnim optužbama; i procenu vremena potrebnog za glavno ispitivanje svakog svedoka. Panel je naložio timovima odbrane da u tim podnescima iznesu i zahteve za određivanje zaštitnih mera ili izdavanje sudskih poziva. Tužilaštvu je naloženo da odgovor na podneske odbrane dostavi najkasnije 11. novembra, a odbrani da eventualne replike podnese do 14. novembra 2024.

U vezi s pitanjem da li će tužilaštvo na otvaranju postupka pročitati sažetak optužnice, a ne ceo dokument, panel je naložio tužilaštvu i Januzijevoj odbrani da podnesu zajednički predlog sažetka optužnice, a ako ne uspeju da postignu dogovor, da o tome obaveste panel. U slučaju da ne postignu dogovor oko sažetka, prilikom otvaranja postupka biće pročitana cela optužnica. Panel je kao rok za izjašnjavanje o ovome odredio petak, 1. novembar.

Panel nije prihvatio tvrdnju Januzijeve odbrane da istrage veštaka neće moći da okonča sve dok tužilaštvo ne dostavi forenzičke podatke o izvesnim mobilnim telefonima. Panel je naložio Januzijevoj odbrani da bez odlaganja stupi u kontakt sa Sekretarijatom i Službom odbrane kako bi angažovala veštaka i što pre nastavila sa planiranim istragama.

Panel je uputio tužilaštvo i Sekretarijat da timovima odbrane pruže tehničku pomoć i obezbede im pristup podacima dobijenim forenzičkom obradom zaplenjenih telefona. Panel je od strana u postupku i Sekretarijata zatražio da ubuduće proaktivno komuniciraju kako bi se tehnička pitanja što pre rešavala.

Panel je objavio da je početak suđenja planiran za 8. novembar 2024, a da će prvi svedoci biti pozvani prve nedelje nakon toga. Pored toga, najavio je da će doneti odluku o početku suđenja i postupku informisanja i pripreme svedoka za postupak, o vođenju postupka i o podnošenju i dopuštenosti dokaza koji se nude na usvajanje bez posredstva svedoka.

Sledeća sudska sednica pred Specijalizovanim većima zakazana je za 21. oktobar 2024 u predmetu protiv Tačija i saoptuženih.

Što se tiče ostalih novosti, predsednica Specijalizovanih veća, sudija Ekaterina Trendafilova, boravila je ove nedelje na Kosovu, gde je održala bilateralne sastanke, između ostalog, sa specijalnim zastupnikom EU, šefom misije Euleksa, predstavnicima država članica EU i ministarkom pravde, kako bi ih informisala o aktuelnim zbivanjima na sudu. Predsednica Trendafilova planira da se u bliskoj budućnosti obrati i predstavnicima građanskog društva i medija na Kosovu.

Pitanja

Nakon brifinga, novinar je pitao o rasporedu i bezbednosnim merama tokom posete pod nadzorom za Jakupa Krasnićija Kosovu ove nedelje. Portparol Specijalizovanih veća Angela Grip je odgovorila da ne može da komentariše operativna pitanja u vezi sa posetom.

Novinar je takođe pitao da li je Hadži Šalja zatražio posetu pod nadzorom nakon nedavne smrti člana porodice, i ako jeste, kako su sudije odgovorile na ovaj zahtev. Angela je odgovorila da to u ovom trenutku ne može da komentariše.

Novinar je pitao o ishodu ovonedeljne posete predsednice Trendafilove Kosovu i da li ima novih vesti o sprovođenju naloga za reparacije žrtvama u slučaju *Saljih Mustafa*.

Angela je odgovorila da je predsednica na svojim bilateralnim sastancima na Kosovu dala javne informacije o aktivnostima suda, a onda je objasnila nedavnu odluku sudije pojedinca koji nadgleda sprovođenje naloga za reparacije u slučaju *Mustafa*. Sudija je utvrdio da se nalog o reparaciji može odmah izvršiti s obzirom da se g. Mustafa nije žalio na njega i pošto postoji pravosnažna presuda u ovom slučaju. Takođe je pozvao g. Mustafu da izvrši dobrovoljne uplate i naredio sekretaru da ga obavesti o modalitetima istih. Sudija je takođe izdao naredbe u vezi sa potencijalnim sredstvima g. Mustafe koja bi se koristila za delimično izvršenje naloga o reparaciji na osnovu proporcionalnih isplata žrtvama. Sudija pojedinac je takođe ukazao da, pre podnošenja bilo kakve potencijalne prijave Programu za naknadu štete žrtvama zločina na Kosovu, mora da se utvrdi da li i u kojoj meri g. Mustafa može sam da plati nalog za reparaciju u razumnom roku.

